

פעולה 1
התקווה
בת שנות
אלפיים

- 9 -

היכרות עם ההמיה לאורך הדורות.

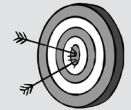
"אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני" נאמר כבר בבבל על ידי הגולים בגלות בית ראשון ומאז חזרנו וגלינו שוב מארצנו. אלפיים שנות הגלות שעם ישראל היה בה טבועה עמוק במטען ההיסטורי שלנו כעם. אך בכל הזמן הזה עמ"י שמר על עצמו כעם וכסף לגאולה העתידה. בפעולה נשוב לנקודות זמן בגלות וניפגש עם דמויות ומנהגים הקשורים בכיסופים לציון.

נושא:

רציונל:

מטרות:

3

החניכים ייצרו
שרשרת אנושית
של כיסופים
לארץ ישראל
לאורך הדורות.

2

החניכים יקבלו
תחושת משמעות
לעצם החיים שלהם
כאן בארץ ישראל.

1

החניכים ייחשפו
לאלפי דורות **שחלמו**
וכספו לחיים יהודיים
בארץ ישראל.

גוף הפעולה:

פתיחה

◀ שאלו את החניכים

אילו דברים עברו מדור לדור בעם ישראל? (לדוגמה: תורה שבכתב, תורה שבעל פה, מצוות, סיפור יציאת מצרים).

שמעו את התשובות ולבסוף בקשו להוסיף אחת משלכם:

הגעגועים לחיים יהודיים בארץ ישראל.

◀ משחק 'הטבעת'

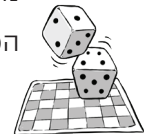
חלקו את השבט לקבוצות. כל קבוצה בתורה יושבת בשורה, והחניכים מעבירים ביניהם מיד ליד טבעת בלי שהקבוצה השנייה תראה אותה. אחד החניכים בוחר להשאיר את הטבעת אצלו, וממשיכים להעביר עד סוף השורה כדי שלא ידעו איפה היא. הקבוצה השנייה צריכה לנחש אצל מי הטבעת.

שלב א' | נפש יהודי הומייה

◀ כרטיסיות דמויות

בחרו שישה מתנדבים וחלקו להם כרטיסיות דמויות (נספח 1).

מתחו חוט על הרצפה ובקשו מהם לעמוד לפי הסדר הכרונולוגי שבו חיו אותן דמויות.

(הסדר הנכון: דוד המלך,

רבי יהודה הלוי, חיים נחמן ביאליק, חנה סנש, אסתר סלומון, אשרה דסלה).

חלקו לכל אחד מהמתנדבים כרטיסיית ציטוט של הדמות שלו ובקשו שיקריא אותה (נספח 2).

◀ **תמונות**

פזרו על הרצפה תמונות של מנהגים שעם ישראל נהג לאורך הדורות כדי להמשיך ולזכור את ארץ ישראל (נספח 3).

◀ **סבב שיתוף**

בקשו מכל חניך וחניכה לשתף: מה לדעתכם שמר את הכיסופים לארץ ישראל בכל שנות הגלות? איך זה משפיע עלינו כפי שאנחנו תופסים את החיים בארץ שלנו?

ספרו שהנושא שלנו החודש הוא 'נפש יהודי הומייה'.

שאלו: מה לדעתכם פירוש המילה 'הומייה'?

שמעו את התשובות והסבירו: פירוש המילה 'הומה' הוא פועמת בלבבות, משמיעה קול.

זה אותו דופק יהודי שפועם כבר אלפי שנים בלב כל יהודי ומזכיר לו שכאן זה הבית.

היום ראינו שיהודים בכל העולם במשך אלפיים שנים של רדיפות וסבל בגלות חלמו וכספו לחזור לחיים יהודיים כאן בארץ ישראל, לחיות כאומה בארץ הקודש. אותם יהודים היו מחוברים לשורש שלהם, לייעוד שלהם גם במציאות שאורכת זמן. כל דור בדורו, כל דור ואתגריו, אבל התקווה אף פעם לא נפסקה. היום אנו יודעים לומר שהכיסופים האלה הם היו לבניין הארץ. בעזרת ה' בפעולות הבאות נלמד על החיים שלנו היום וגם על העתיד שלנו כאן כיהודים בארץ ישראל.

מה אני צריך להכין לפעולה?

שני חניכים שחשוב שאדבר איתם אישית:

סרקו להורדת
קובץ דיגיטלי
של הפעולה

נספח 1

דמויות

ר' יהודה הלוי
מגדולי המשוררים
וההוגים היהודים
בתקופת ימי הביניים
ביהדות ספרד

דוד המלך
מלך ישראל לפני
תקופת בית ראשון

חיים נחמן ביאליק
סופר יהודי שזכה לתואר
'המשורר הלאומי',
כתב שירים בתקופה
שלפני השואה

חנה סנש
צנחנית, לוחמת
ומשוררת יהודייה
שלחמה נגד גרמניה
הנאצית בימי השואה

אשרה דסלה
עלתה מאתיופיה
באחת מהעליות
בשנות השמונים

אסתר סלומון
עלתה מרומניה
בשנות השבעים

נספח 2

ציטוטים

תהלים קלז | דוד המלך

א על נהרות כָּבֵל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן.

ב על עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ כְּנֹרְתֵינוּ.

ג כי שם שאֵלוֹנו שׁוֹבֵינו דְּבָרֵי שִׁיר וְתוֹלְדֵינו שְׁמֹחָה, שִׁירוּ לָנוּ מְשִׁיר צִיּוֹן.
ד אֵיךְ נִשְׁיֵר אֶת שִׁיר ה' עַל אֲדָמַת נֶכֶר.
ה אִם אֶשְׁכַּחךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי.
ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי לְחֻכֵי אִם לֹא אֶזְכְּרֶכִי, אִם לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׁמֹחָתִי.

ציון הלא תשאלִי | ר' יהודה הלוי

צִיּוֹן, הֲלֹא תִשְׁאַלִי לְשָׁלוֹם אֲסִירֶיךָ, דּוֹרְשֵׁי שְׁלוֹמְךָ וְהֵם יִתֵּר עֲדָרֶיךָ?
לְכַכּוֹת עֲנוּתְךָ אֲנִי תַנְיִם, וְעַת אֶחְלֵם שִׁיבַת שְׁבוּתְךָ - אֲנִי כְּנֹר לְשִׁירֶיךָ.

אל הציפור | חיים נחמן ביאליק

שְׁלוֹם רַב שׁוֹבֶךָ, צִפְרָה נִחְמָדָת, מֵאַרְצוֹת הַחֵם אֶל־חֲלוֹנֵי
זְמַרִי, סִפְרִי, צִפּוֹרֵי הַיָּקָרָה, מֵאַרְץ מְרַחֲקִים נִפְלְאוֹת.
הַתְּשֹׂאִי לִי שְׁלוֹם מְזֻמְרַת הָאָרֶץ, מֵעַמֶּקָה, מִגִּיאָה, מֵרֹאשׁ הָרִים?
הַרְחֵם, הַנְחֵם אֶ-לוֹהֶ אֶת־צִיּוֹן, אִם עוֹדָה עֲזוּבָה לְקַבְּרִים?

חנה סנש

אני מרגישה שעכשיו אני יהודיה בעלת הכרה, ובכל מאודי.
אני מתגאה ביהדותי ומטרתי לעלות לארץ ישראל ולהשתתף בבניינה.
אני אוהבת בארץ את האפשרות לעשות מדינה יהודית, מצוינת, יפה,
והעתיד תלוי בזה.
אני רוצה לעשות הכל, כל אשר אעצור כוח, לקרב החלום הזה אל הממשות.

אסתר סולומון

בקשנו אישור עלייה לישראל, עברו שלושה חודשים עד שקבלנו תשובה.
אמא אמרה לי מזל טוב ובשרה לי כי קיבלנו אישור עלייה.
שמחנו ובכינו מרוב שימחה.
הגיעו מייסוֹנרים שניסו לשכנע אותנו לנסוע לאמריקה ולא לישראל.
סירבנו ואמרנו להם שאנחנו חלמנו כאלפיים שנה לחזור לארץ ישראל.

הגדת יציאת אתיופיה | אשרה דסלה

עמוק אל תוך הלילה החלה הצעידה.

שלום לך כפרי, שלום לך מחוז ילדותי, שלום לך עולם, אותך ראיתי מאז

שעמדתי על דעתי.

אני לא בוגדת בכם, אני רק הולכת לארץ אבותי, לארץ החלומות, אתגעגע אליכם.

נספח 3

מנהגים של געגועים

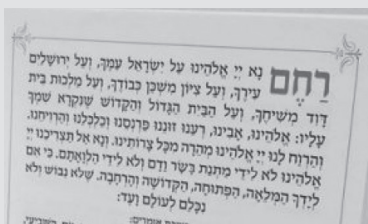
שבירת כוס בחופה

שבירת צלחת באירוסין

מתוך ברכת המזון

מתוך תפילת שמונה עשרה

חזון הנביאים

מתוך ההגדה של פסח

